

CSIKI LAPOK

POLITIKAI HETILAP

ÉS CSIKVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: György Jakab Márton könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések s előfizetési díjak is küldendők.</p>	<p>Megjelenik a lap Minden Szerdán. Kéziratok nem adnak vissza.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL, GYVÉD.</p>	<p>Nyilttéri czikkék soronként 20 kért közöltetnek. Egyes lap ára 10 kr.</p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 4 frt. (Külföldre) 6 frt. Fél- évre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak</p>
---	--	---	---	---

Takarékpénztáraink és a reform javaslatok.

— Irta: Dr. Künnle Tivadar. —

A közelmúltban előfordult pénzügyi bukások rákényszerítették kissé későn, — de még nem elkésve, — a közvéleményt, hogy takarékpénztáraink reformjának kérdésével komolyan foglalkozzék.

Sajátságos tulajdonsága a társadalomnak, hogy míg valamely intézmény életében egy néhány szenzációs fordulat, el nem képzelte bukás elő nem fordul, mindaddig azon intézmény reformálására, a folyton haladó korszak és változó viszonyoknak megfelelő alakítására nem gondol. Pedig ha szőz jön egyik-másik intézményről, a kritikában épen nem vagyunk fukarok és épen nem tartjuk mindazt jónak, a mit azonban a legteljesebb lelki nyugalommal nézünk egyik napról a másikra. Ezért kell mindent jól és alaposan csinálni kezdetben, mert bármi kevés fardagságba kerül is a későbbi javítás, inkább létesít a társadalom száz új intézményt, sem hogy egy régit reformáljon.

Egy Ring-színházi katasztrófa kellett, hogy rákényszerítse a világ összes színházait a legegyszerűbb tűzbiztonsági szabályok életbeléptetésére! Sűrű egymásutánban nagyméretű bukások terelték csak rá a közvélemény figyelmét a pénzügyi intézetek helyzetére.

Amott a tűzhalál borzalma, az anyagi teljes tönkretétel szörnyűsége itt, szóval erős színek, szenzációs fordulatok tud-

ják csak fölrázni a társadalmat lehangolt állapotából.

Megindult tehát az eszmecsere a kérdésben forgó reformokról különösen a sajtóban és hogy mily nehezen szánja rá magát a társadalom a reform munkára, bizonyítja az, hogy nyilvánultak olyan vélemények is, melyek szerint nincs szükség reformra, mert az előfordult egy néhány katasztrófával szemben, száz meg száz más takarékpénztár szilárdsága, megbízhatósága kizárja az imminens veszély gondolatát. De ez nagyon téves nézet, mert ha nincs is imminens veszély, — a minthogy tényleg nincs, — annál inkább itt az ideje, hogy a törtéteken okulva, kellő reformokkal, kellő időben elejét vegyük a lehető bajnak, most még nem késő. Külömben is takarékpénztárainknak sokkal nagyobb jelentősége van mindenképp pénzügyi, de amellet társadalmi, sőt nemzeti szempontból is, virágzásuk vagy hanyatlásuk sokkal mélyebben belevág az életképességébe épen azon társadalmi osztályoknak, a melyek vagyonosodása, jólléte a legnagyobb jelentőséggel bír hazánkra nézve, hogy sem a kérdést ily mereven föllátni és az előfordult bukások fölötte a fönnbibi jelzett okból napirendre térni szabad volna.

Ha reformálni akarunk, első dolog természetesen a létező hibák és hiányok miben létének földerítése.

A betegség fölismerése, a helyes diagnózis, ez az orvosi tudomány első feladata, azután jön a gyógyszer. Hogy csakugyan van javítani való, bizonyítja azon egyöntetűség, a mely a baj mibenlétére nézve az összes nyilvánosságra hozott reformjavaslatokból azonnal ki-

tűnik. Ha van is bennük eltérés a kérdés ezen ágát illetőleg: az csak a részletekben van, jobban mondva a hibák és hiányok mértékét illetőleg. A lényegben mindenik egyetért. Ezek szerint a jelenlegi állapot hibáit következőkben lehet csoportosítani:

1. Az intézetek igazgatóságainak kellő felügyelet nélküli korlátlan üzleti működése s ez okból sok esetben a váltótárca megbízhatatlansága.
2. A részvénytőke és a visszleszámitolási terhek és betétek közti aránytalanság.
3. Az intézetek kezelése alatt álló pénz lekötöttsége, a mely körülmény miatt a betétek rendkívüli és nagyobb mértékű felmondása esetén fizetési képesség állhat be — a szó tényleges értelmében — a mi a legvirágzóbb intézetre nézve is végzetessé válhatik.

A mennyire egyetértenek a javaslatok a hibák mibenlétét illetőleg, ép annyira eltérnek egymástól a hibák javítására szükséges reformintézkedések megjelölésében.

Általánosságban tekintve, a javaslatok egyik csoportja az egész kérdést és a reformok keresztülvitelét teljesen a pénzügyi intézetek belső ügyének kívánja tekinteni, az állam beavatkozását szükségtelennek, sőt mondhatni az intézetek autonómiájára sérelmesnek tartja. Ezek tehát társadalmi uton akarnak reformálni. A másik csoport ellenkezőleg merőben a törvényhozástól várja az intézkedést és a takarékpénztárakat egyenesen állami felügyelet és törvényszerű vezetés alatt álló, a közönséges bank és pénzváltó intézetektől elkülönített intézményre akarja tenni.

Ezen merev elvi álláspontot semmivel igazolni nem lehet, sem egyik, sem másik részen. De különösen a társadalmi reform hívei szemmel láthatólag téves alapon állnak, midőn azt hiszik, hogy egy ily nagyjelentőségű kérdésben bármily, — máskülömben sikeresnek ígérkező — reformot a törvényhozás segítségével nélkül végre lehet hajtani. Külömben sincs oka bármely társadalmi intézménynek is, — alkotmányos országban, az államhatalomtól félni. Nem szabad felednünk azt sem, hogy ha bár a társadalom hozta is létre a takarékpénztárakat, azok ma is, — legalább a törvények intencziója szerint, — hatósági felügyelet alatt állnak és üzleti működésük korlátlan ágát még „autonom jogoknak“ nevezni nem lehet. Tisztán jogi szempontból tekintve is a dolgot: ha csupán részvényesek és adósokról lenne szó a takarékpénztárak üzleti életében, úgy lehetne mondani talán, hogy pusztán két oldalú magánjogi viszonyról lévén szó az állami beavatkozás az egyéni jogok sérelme. Amde ott vannak a betevők, kik daczára annak, hogy a takarékpénztárak üzleti tevékenységének tulajdonképeni tőkét ők szolgáltatják, az intézetnek ügyeibe semminemű beleszólási joggal nem bírnak. Ezeknek jogait társadalmi megállapodásokkal nem lehet megvédeni. Igaz, hogy rá lehetne erre mondani, hogy az ők viszonya is teljesen magánjogi jellegű bir s ők is tulajdonképen csak üzletet csinálnak, midőn betesznek vagy elviszik pénzüket. Csakhogy a fönnbibi jelzett oknál fogva ők nem jöhetnek a részvényesekkel azonos elbírálás alá és a betevők helyzete ma

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Ki adta Batthyányinak a tört?

A történetírásból tudjuk, hogy gr. Batthyányi Lajos kivégzése előtt öngyilkos kísérletet követett el. Mindaddig nem lehetett kinyomozni, hogy ki adta a vértanúnak a tört, a melylyel véget akart vetni életének. E titokra vonatkozólag most hiteles felvilágosítást találunk gróf Károlyi Gábornak, Batthyányi unokaöccsének följegyzéseiben, a melyeket Eötvös Károly most tett közzé. Az érdekes följegyzés így szól:

Mikor már föltétlenül bizonyos volt, hogy nagybátyámat akasztófára ítélik s hogy az ítéletet okvetlenül végre is hajtják: nagy bátyám arra kérte anyámat is, nagynénemet is és gyontatóját is, hogy tegyék lehetővé adjanak neki módot arra, hogy a szegényletes kivégzési mód elől öngyilkossággal menekülhesen. A gyontató keresztet hányt magára s halálni se akart se méregről, se pisztolyról, se törőről. Nagynénemet ájulás fogta el e gondolatra is. Csak anyám őrizte meg hősi gondolkodását, de ő is csak a legutolsó pillanatban tudta elhatározását végrehajtani.

A történetből mindenki tudja, hogy gróf Batthyányi az utolsó éjszakán törrel akart életétől megválni s nyakát oly mélyen, oly súlyosan összevagdalta anyai vére folyt el, hogy csakugyan nem akaszthatták föl másnap, hanem úgy lötték agyon.

Hol vette a tört? Ki vitte be hozzá? Ki adta neki? Tudnivaló, hogy a foglyok s kivált

a halálraítéltek fogpiszkálót se tarthatnak maguknál.

Azt mondták és irták is, hogy a gyontató pap vitte be a tört.

A tört édes anyám vitte be s adta a nagybátyámnak. De csak akkor, amikor a halálós ítélet már ki volt hirdetve s az akasztás órája köztüze. Amikor nagybátyám már a siralomházban volt.

Két fegyveres katonáról gyors időközökben váltva őrizte őt bent a siralomház szobájában. Másik kettő vagy több is, szintén fegyveresen a szobaajtóra vigyázott a folyosón. Fegyveres örök az ablak előtt.

A tört egy kislaku selyem pihenővankosban volt elrejtve. A vankost édesanyám vitte be s nagybátyám tudta — hogy a tört benne van. Ekkor is csodálattal, ma is csodálattal, hogy a két ór szemelattára miként tudta magát nagybátyám összevagdálni anélkül, hogy észrevették volna. Ágyban fekvé, pokróczával betakarózdva tették.

A tört anyám évek előtt egyik olaszországi útjában vette Velenczében.

Ez egy kis papírvágó tört. Pengéje két-élű s legfölbibi 4—5 hüvelyk hosszú. Fogantékja dombormű-alakkal, mely Ádámot és Évát ábrázolja összeölelkezve s a paradicsomi kigyóval körültekergelve. Végén a fogantéknak pecsétnyomó-vésés szavakkal: „Ore e sempre“. Magyarul azt teszi: „Most is mindig“. Ez a Giovenne Italia, az Ifjú Olaszország nevű párt-nak volt akkor a nemzeti jelszava.

E tört Batthyányi Elemér birtokában volt később. De kérészemre 1862-ben nekem aján-

dékozta s én kegyelettel őriztem épp úgy, mint ő. Egyszer anyám meglátta nálam, mindjárt elkérte s én neki adtam. Most is ott tartja íróasztalán. Aczeltokban ott fekszik az a kereszt-alaku törőcske.

Érdekes felvilágosítást ad gr. Károlyi Gábor arra nézve is: hogy került Batthyány holtteste a ferenczrendi szerzetesek sirboltjába. Eddig általánosan azt tartották, hogy a barátok maguk vitték el a vesztőhelyről. Ez azonban nem igaz. Bárfay Lászlóné, gróf Károlyi György volt titkárnak felesége elment a Neugebüde porkolábjához s pénzen alkudta ki tőle a holttest átengedését, azután szolt Szentágh Gusztávnak és Hauszmann homeopata-ornosnak, akik október 6-án este kocsin a kivégzés helyére mentek. A porkoláb átadta nekik a holttestet és ők elvitték a ferenczrendi szerzetesekhez, a kik készséggel befogadták sirboltjukba.

Ember tervez, Isten végez.

N. városka arról nevezetes, hogy közelében kicsiny és igen barátságos vasuti állomás van. Barátságos az állomás összes személyzete. És mégis szívjóság, szives leereszkedés, szives-készségben első helyen áll, a jó főnök bácsi, mint azt a városkában lévő kis gyermekek is bizonyítják.

Megérkezik a vonat utazók szállanak ki és be. A megérkezettek örvendeznek, a távozók busulnak, sokan még sirnak is. Ki az a megtörődött, még ifjunak látszó, de az élet gondjai által erősen megviselt aszesony?

Az bizony K asszony. Kinek férje ezeltől 2 évvel elhalt küzdést, nagy nyomorúságot hagyva, a szegény özvegy vállaira.

Küzd, lankadatlanul fárad a szegény özvegy. Imádkozik és fon, hogy a mindennapi kikerüljön, az ő és atyátlan árva Jóska fiacskája számára.

Mi épen évfordulója van, az édes atya halálának. Előtörnek a szegényözvegy könnyei. Jóska a 10 éves kis fiúcska, vigasztalni törekszik édes anyját. Beszéli hosszasan; de mit sem használ, míg végre egy kiált fel. „Édes anyám! Édes jó anyám! Imádkozunk.“

És ez használ. Térdre esik az anya és fia, hosszasan imát mondanak. Végül örök nyugodalmát, örök boldogságot esznek, a meghalt részér.

Az ima használt, egy kis időre behegesztette, az annyira sajgó anyai sebet; de csak igen kevés időre. Ujra fuldokló zokogásban törki az anya és vele már most Jóska is.

Sir, kesereg az édes atyáért, omlanak könnyei az édes anyáért, kit ő most elhagyni kénytelen.

Idegen emberekhez, más vidékre megy, hol mesterséget fog tanulni, hadd lehessen majd gondozója, édes anyjának.

A gondos anya magához öleli fiacskáját. Könnyei özöne között imát mondanak ajkai. Kéri, int, hogy jó, engedelmes, szófogadó legyen; mert csak úgy boldogulhat.

Még egy hosszú csók, s azután „Isten veled.“

Dübörög a vonat, viszi Jóska. Marad a most már igazán magára hagyott anya, az ő nagy fájdalommal. Most, csak most törnek, igazán elő a könnyek.

No de jó is; mert enyhet adó balsamok azok, az oly sokat szenvedett szívnek, mely

már országos jelentőségű nemzetgazdasági kérdéssé nőtte ki magát és így az állam érdekekben törvényeket alkothat, minden magánjogi sérelem nélkül, sőt ezt tenni nem csak joga, de egyenesen kötelessége is.

Ha a társadalmi reform híveinek részletes javaslatait az ajánlatba hozott intézkedéseket bíráló alá vesszük, míg szembevethetőbb lesz az általuk választott alapelv téves volta. Mert tagadhatatlan ugyan, hogy a javasolt intézkedések javarésze egyik-másik irányban segítve a bajon, de könnyen megállapítható, hogy egyik intézkedés sem olyan, hogy ha keresztül vihető lenne is, megvalósítás esetén egy alapos, célravezető egyöntetű reformot hoznánk vele létre. Sőt magukban véve is sok kifogás alá esnek. Ezen javaslatok főbb tételei a következők:

1. Központi intézet a felügyelete.
2. Központi pénzalap létesítése, melybe minden intézet betétei bizonyos %-át befizetné, hogy szükség esetén azonnal álljon pénz rendelkezésére.
3. A vidéki kis piacok gyöngébb intézeteinek fuzionálása.
4. A betétek biztosítása jelzálog és állampapírokba való elhelyezés által.

Alig lehet kétség az iránt, hogy ha ezen reformokat feltétlenül helyeseknek elfogadják és nem csak egyiket-másikat, hanem mindeniket megvalósítják is, a mi társadalmi uton a törvényhozás segítségével nélkül lehetséges aligha lenne, az esetben sem mondhatnók el, hogy gyökeresen segítőtünk a bajon. De magukban sem lehet ezen reformokat mindenben helyeseknek nevezni. Először is a központi intézet beleavatkozása az egyes intézetek üzleti működésébe sokkal hamarabb ártalmas, mint hasznos lehet, mert lehetetlen olyan szervezetet adni neki, hogy minden egyes vidék pénzpiacának viszonyait ismerje és méltányolja. Ott van az Osztrák-magyar Bank.

Köztudomású dolog, hogy ez az intézet a viszontlétszámítolási tartozások befizetésére akkor szokta legvehemensebbül szorítani az intézeteket, mikor az intézetek az adókat a rossz gazdasági viszonyok miatt nagyobb összegű törlesztésre szorítani nem akarnak.

Ha pedig a központi kamara az üzleti tevékenységbe beleszólni nem lenne hivatva, úgy továbbra is megmaradna a korlátlan üzleti tevékenység, a mi pedig jelenleg általánosan elismert hiba.

A központban létesített pénzalapnak csak úgy volna jelentősége, ha minden intézet tekintélyes összeggel járulna hozzá, mert hisz egy nagyobb méretű kalamitás esetén hivatását csak így teljesíthetné. Amde ez esetben forgalmi tőkénk csökkenne az intézeteknek.

Ezen ellenvetés azonban nem akarja azt jelenteni, hogy azon intézetek, melyeknek viszonyai ezt engedik, ne létesíthetnének ilyen központi pénzalapot, mert hogy ennek meglenne az előnyös oldala is, az kétségtelen.

A gyöngébb intézetek fuziója nem reform, hanem természetes dolog, hogy gyöngébb intézetnek általában nincs létjogosultsága. Az vagy fuzionáljon, vagy számoljon fel.

A betétek biztosításának kérdésében tett javaslatra, elég ha annyit mondunk, hogy tulajdonképpen az egész reform kérdés ezen tétel körül forog. Világos tehát, hogy ezen kérdést nem lehet egyetlen oda vetett intézkedéssel kettévágni, mint a gordiusi csomót. Hiszen valószínű az, hogy azon intézkedéssel, hogy a betétek csak jelzálogba és állampapírokba helyezhetők el, elvileg meg lenne oldva talán az egész reform kérdés, de az üzleti működés ekkora méretű korlátozása akkora változást idézne elő nem csak a takarékpénztárak életében, de hitelviszonyaink, valamint a részvények és betétek jövedelmezőségének kérdésében is, hogy aligha akadna vállalkozó, a ki még hozzá társadalmi uton, ilyen reform keresztülvitelére vállalkoznék.

(Folyt. köv.)

== Megyénk igazságügyi reformjai.
A napokban az igazságügyi miniszter ur meghívásából városunkat személyesen megjelenésével szerencsésítette dr. Z á b o r s z k y István igazságügyi miniszteri titkár ur azon czélból, hogy Csik-Szeredában egy igazságügyi palota felépítése és az esküdt bíróság beállítását a magas kormány által contemplálva lévén az itteni viszonyokról személyesen szerezzen magának meggyőződést. Hogy mennyire elkerülhetetlen szükségessé vált itten egy igazságügyi palota felépítése és hogy mennyire nem lehet törvénytörést és meggyőzést esküdt bíróság nélkül hagyni azt majd e lap hasábjain nem sokára részletesen fogjuk tárgyalni és bizonyítani, itt elégnek tartjuk a fennebbi örvendetes eseményt köztudomásúra hozni. A miniszteri titkár ur az itteni viszonyokról alapos és részletes tapasztalatokat szerzett, időt és fáradságot nem kímélve, mindenről tájékozást szerzett magának a mi csak örvendhetünk, hogy dr. Plósz Sándor ó nagyméltósága a mi viszonyaink tanulmányozására éppen a titkár urat, e finom modorú és kiváló képzettségű jogászt küldötte hozzánk.

A miniszteri titkár urat e működésében Gyárfás László kir. trvazéki elnök és Páris Frigyes kir. ügyész kalauzolták.

== Uj telekkönyvi törvény. Dr. Plósz Sándor igazságügyi miniszter a jelenlegi kabinetnek egyik díszes oszlopa, ez az európai műveltségű és nagy tudományú jogász az igazságügyi költségvetés tárgyalása rendjén jelezni fogja, hogy a telekkönyvekről egy új törvényjavaslatot fog a ház elé terjeszteni s ennek gyors letárgyalását fogja kívánni.

== A romániai vasut megnyitása.
A román államvasut Tergul-Okna-Palauka ország határi vonala a folyó hó 6-án a közforgalomnak átadott. A személyzállító vonatok csatlakozása akként létesített, hogy a Brassóból délelőtt 8 óra 50 perczkor induló 7812 sz. vonat a Csik-Gyimesről Palauka felé este 7 óra 27 perczkor induló 200 számú román személy vonathoz; a Palaukáról Csik Gyimesre délelőtt 10 óra 10 perczkor érkező 190 számú román személy vonathoz pedig a Csik-Gyimesről induló és este 6 óra 49 perczkor Brassóba érkező 7913 számú vonathoz nyer közvetlen csatlakozást. Megjegyezzük, hogy a román államvasut vonatainak palaukai és csikgyimesi fenti idő adatai a közép-európai időnél 1 órával korábbra eső bukaresti idő szerint értendők.

== Katholikus tanárok kongresszusa. Az erd. r. kath. tanárok ápril 4-én Székely-Udvarhelyen tartották hetedik kongresszusukat a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Fourier Péter élet- és jellemrajza, felolvasva Erdélyi Károly dr. 3. a művészeti oktatás középiskolában, Gáspár István 4. Az ifjúság műveltsége a társadalom tükrében, Embery Árpád. 5. Nehány kísérlet a természettanból, Szigothy István. 6. A történelmi határ ma és a múltban Embery Árpád. 7. A természetrajz tanításához a középiskolában, Támas Albert. 8. A keresztény latin és görög remekirok iskolai szemelvényeiről (Kolozvári r. kath. főgimnázium). A kongresszust megelőző értekezlet ápril 3-án d. u. 6 órakor tartott; a kongresszust pedig d. u. 1/2 órakor ünnepélyes „Veni Sanctae” előzte meg. Ugy az előértekezlet, valamint a Kongresszus is a r. kath. főgimnázium nagy termében tartott meg. A csik somlyói főgimnázium tanár-testületéből részt vettek: Bándi Vazul igazgató; Csathó János és Wassylkievitz aligazgató és Kopaicz Pátrik hittanár.

== Paraszt-minta gazdaságok létesítése. A m. kir. földmívelési miniszter a mezőgazdaság általánosabb fellendítése és az erre vezető ismereteknek szélesebb körben való hozzáférhetővé tétele érdekében oly paraszt-minta gazdaságok létesítését határozta el, melyek hivatva lesznek arra, hogy a belterjes és okkerüi gazdálkodás módjait és elonyeit a kiszáradt körökben megismertessék és meghonosítsák. Az ily minta gazdaságok létesítésénél az olyan józan életű, példás magaviselőiú kiszáradt foknak figyelembe vételű, kiknek birtoka 8-30 hold (szántóföld) kiterjedésű, s a mely a vidék viszonyaihoz képest már is a helyes kezelésről tesz tanuságot. Az ilyen alkalmas birtokoknak mint a gazdaságga leendő átalakítására, illetőleg felszereléseinek kiégésítésére és pótlására a miniszter 500-800 frt segélyt helyez kilátásba, a mivel szemben az illetők megfelelő vetésforgó betartására és példaadó gazdálkodás folytatására kötelesek és erre

szakügyének által időről-időre kellő utasításokkal láttnak el. A miniszter a czél megvalósíthatása érdekében a vármegyék gazdasági egyleit s így a csikmegyeit is javaslat tételre is hívta fel s ennek folterjesztése folytán lehetőleg még a folyó évben e megye területén is olajt egy ily minta gazdaságot létesíteni. Bár mily idővőnek és célirányosnak is tartjuk azonban a földmívelési miniszter tervbe vett intézkedését, r. lig lehet remény arra, hogy vármegyénk területén a szoban forgó minta gazdaság birtokviszonyaink rendezetlensége miatt — egy hamar létesíthető volna, mivel bár számos oly kieszáda van, ki a feltételezett 8-30 hold szántófölddel rendelkezik, de azok tagosítás hiányában a fennálló kettős fordarendszer nyűge alatt szétszórva lévők, egy minta gazdaság beállítására ez időszertől nálunk lehetlenségnek látszik.

A megyei közigazgatási bizottság évi jelentéséből.

A vármegyei közigazgatási folyamáról az összkormányhoz évenként jelentés lévén teendő, a közigazgatási bizottság által mult évre szerkesztett s közelebbről felterjesztett évi jelentésből különösen az erdőgazdaság s a birtok rendezésre vonatkozó részeket, melyek egyuttal fontos irányelveket és javaslatokat is tartalmaznak, közérdekű voltuknál fogva az alábbiakban ismertetjük meg.

Erdőgazdaság s legeltetés.

Az 1879 évi XXXI. t. cz. elég szabadosággal nem állapította meg az erdő és legelő közötti határvonalat s e tekintetben a mult évi XIX. t. cz. sem intézkedett. Egyedül a földmívelési miniszteriumnak egyik leirata nyújt némi tájékozást, hogy az erdőségek a legelők rovására kiterjesztetni nem fognak.

Azon, szerencsésnek legkeresőbb sem mondható kísérletezés után pedig, mely 1883. óta az addig fennállott tilalmas erdőségeket nagy részt már letarolta, s erdőnevelési okból azok szomszédosságban volt legelőknek is felügyelet alá vette: arra a meggyőződésre kezdett jutni a vármegye, hogy nem sokára azon eddigi életéről is elfog zártni, mely a legeltetésben s következőleg az állattenyésztésben tengernyi terhei között még mozgóképessé tette.

Az 1853-iki kataszteri felvételek alkalmával a vármegye lakossága alig haladta meg a 80 ezert, ma már 120 ezert közelít meg, mivel e alatti földterületre oly csekély, hogy annak arányában lakossága sürűbb, mint bármelyik német herczegség; ily állapotban utalva van a fokozott állattenyésztésre, mintán e célra a vármegye havasos területe legalkalmasabb.

Ha azonban a legelők erdőnevelésre egyremásra elfoglatlanak, a megélhetésnek ez az utolsó menekőre is elzáratik, s az eddig feltételezett kivándorlás valójában bekövetkezik. Szükség volna tehát, hogy egy elfoglatlan bizottság állapítaná meg az erdőesítések maximumát, s ez alapon a törvényhozás korlátozná a minden ároni erdőesítési lérekvést, mert ha a közönségben maradás kényeszerűségére erőszakoltatott a közbirtokosságra, az a jog csak el nem vitatható, hogy a közös tulajdon mívelési ágát maga határozhassa meg.

A közigazgatási bizottság tartozkodás nélkül kifejezést ad annak a meggyőződésének, hogy az a messzejövőre való előrelátástávólról sincs és sohasem is lesz arányban a legeltetésből folyó haszonnal, mert könnyű annak kiszámítása, hogy egy hold terület legeltetés általi jövedelme pld. 80 év alatt 25-28 szorososan több, mint ugyanannyi idő alatt az erdőből vett haszon; bár az erdők nevelését kétségtelen szükségnek ismeri, meg nem engedheti a feltógást, hogy ama nagyobb haszon elnyomására tulizmosítsa azokat.

Birtokrendezés.

Egy másik kérdés, mire ismét rámutatunk, a birtokrendezés gyorsabb lebonyolítása. Vármegyénkben ugyanis még az ősi kettős fordarendszer áll a megmunkálás alatti birtok területekre, vagy is a tulajdon felének préda rendszere.

Fennebb rá mutattunk a földbirtok csekélységére s a vármegye lakosságának nagyemelkedésére. Ez a nagy fogyasztószám megköveteli a termőföld korlátlan kihasználását, mert a mostani gyakorlattal előállított mezői termények alig elégségesek az évi felérésére, s ha a hiányzó rész behozatallal fedeztetik, annak leszerelő hatása nem sok idő múlva sajnosan lesz érezhető.

Nincsen itt egy talpalatnyi föld kibaszmlás nélkül; nem lehet arra számítani, hogy egy szorgalmasabb kéz után pótolja a mulasztást; és így mindaddig, míg a kibaszmlási rendszer előnyösen meg nem változik, a félszeg helyzet folytatás a mellékletben.

másképp talán meg is repedhetne, a nagy bu, mely fájdalom között. Szelid, jószágtól sugárzó szemű uri ember tart a szegény özvegy felé. Vigasztalja, bátorítja, kéri. "Jó néni! jöjjön hozzánk! jöjjön melegedjék! ne sirjon! biz-zék a jó Istenben, majd gondot visel magára."

Mily megragadó, mily szép, oh! mily valóságosság, a jó uri ember előhuzza finom zseb-kendőjét és letörli a szegény özvegy könnyeit.

Jól esnek emez igazán szivből jövő szavak, az szegény özvegynek, könnyebbül a fájdalom, apadnak a könnyek. Imára kulcsolódnak kezei. Ima követi Jósákát. Ima, mint legjobb utitárs, az édes anyja forró imája.

Az özvegy sorsát szivén hordozó jószágos főnök bácsi, meleg ételt adat neki, megigéri, hogy majd ő fogja a leveleket írni Jósának és ezzel nagy kő esik le az özvegy szivéről. Hálásan mond köszönetet a sok jóért és haza megy szegényes lakába.

Telik az idő, levéljön, az első levél Jósákától.

Hivatja főnök bácsi özvegy K. . . nét, olvassa neki a levelet.

Csupa jószág a gyermek, mennyi gyermeki szeretet a sorokban.

Felcsillannak a szegény özvegy szemei, boldogságot sugárzó arczsal mondja. Jósám! Jósám! én igazi boldogságom."

Majdnem minden két héten érkezik a levél, örömet hozva a szegény özvegynek, de még egy kis pénzcsékét is a Jóska megtakarított kraszarából, melyet kézbe nit a jó főnök

bácsi, hozzá téve ahoz mindég a maguéből, egy kis összegecskét.

Telik az idő. Már négy éve, hogy Jóska tanulja mesteriségét. Derekas, ügyes kovács-mester lett belőle. Megtörtént a felszabadítás, ezert olvassa a szerelmes fiui hangon irt sorokból, a jó főnök bácsi.

Ki irhatja le most a szegény özvegy örömet. Sir is, nevet is, a mi feltétlen jele, az édes anyai nagy örömmek.

Jóska küldözgette leveleit és gondoskodott jó anyjáról még egy évig. De végre elmaradtak levelei. Az édes anyától küldött levelekre, nem jött válasz.

Sirt, csak ismét sirt a jó anya, mig végre a halál megszabadítja, e földi nyomoruságos ételtől.

Egy napon sürgönyt kap Jóska, rajta ez állott.

Jóska!

„Anyád meghalt, holnap temetik."

Főnök.

Egyet fordult Jósakával a világ. Hanyat esik székéről, alig halhatóan rebegi. „Én, az rosszasságom ölte meg." „Oh! miért is tudtam annyira megfélekedni, a legjobb édes anyáról."

Magához tér, keserűen így kiált. Féltre rossz czimborák, nektek köszönhetem, mostani keserves állapotomat."

El, elrohan, az állomáshoz, örülten siet jegyet váltani, szeretné, ha madárként repülhetne, hogy lássa az érte epedő anya, hült tetemét.

Fájdalmában sir, megereidnek könnyei minden utazó oly részvételt tekint, a megtört ifjura.

Megerkezik kis városkájá állomására, tá-molyogva száll ki a vonatból. Találkodik a jó főnök bácsi szelid, de mégis feddő tekintetével.

Rohan a hogy csak birják lábait. Betámolyog egy szegényes viskó ajtaján, viasz gyertyák között kiderítve az ő jó anyja Meg-esuklanak térdei, leroskad.

Kinos nyöszörgéssel vésztorog a legjobb aya hült teteméhe, élesztgeti csókjaival: oh! az nem ebred. Végre a nagy fájdalom hangján felkiált. „Anyám, jó anyám! bocsáss meg, eltantorodtam, ezután jó leszek!" „Jó anyám szelleme bocsáss meg!"

A jó főnök bácsi utánna sompolyog.

Látja a megtörődött, a fájdalomnak sulya alatt majdnem összeroskadó ifju embert. Vállára teszi kezét, szeliden néz szeméibe; s így szól. "Imádkozzál jó anyád lelki üdvéért."

Imádkoztak mindketten. Azután előadja, az anya nagy ragaszkodását fiához. Elmondja mint bizott benne, mint csillogtak szemei midőn beszélte, majd csak haza jön a flam és nem hagy el engemet.

A flu csak sirt, csendesesen sirt.

A jó főnök bácsi pedig, egy nagy könynyet törölt szét markával.

A hallott felé fordult és alig hallhatóan susogá:

„Ember tervez, Isten végez."

Xántus Elek.

Melléklet a „Csiki Lapok“ április 12-iki 15-ik számához.

Évről évre súlyosbítani fogja a küzdelmet. Köz-
ségünk alig 5-6 kivételével már 50-150 szá-
zalek pótaadóval küzdenek, a ha ehez hozzá
aduk az állami adózatok eddig fulasztó nagy-
ságát, s ha számításba vesszük az ezen év fo-
lyamán életbe lépő erdőrendezési költségeket,
melyek a múlt évi XIX. t.-cikkből származ-
szerűleg fognak előállni, és az országos bete-
gápolási költségeket, melyek szintén a múlt évi
XXI. t.-cikknek lesznek járuléka: valóban
meg kell gondolkozni minden elfogadlatlan kor-
mányhatósági tényezőnek, hogy a szemmel lát-
ható kellemetlen következmények mi által előz-
tessenek meg.

És ha bizottságunk nem talál más expedi-
diens, mint a birtokrendezés gyors lebonyoli-
tását, oka az, hogy nem ideiglenes kibontako-
zást akar, hanem akar egy olyan állandó vég-
megoldást, melynek amugy is a törvényhozás
akarata szerint már régebb meg kellett volna
történnie.

Javaslatunk ez irányban tehát ismét csak
az, hogy a szerzdai kir. törvényszék szaporit-
tassék meg három bíróval, kiknek kizárólagos
kötelessége a birtokrendezés legyen.

Szíves tájékoztatásul.

Egy alicsi magasabb állású egyházi fér-
fi a hozzá küldött gyűjtő ívet minden adomány-
nékül a következő megjegyzéssel küldötte vissza:
„Székely fajunk a „Báthoryinak“ kevés kegye-
llettel tartozik. Miatán én indítottam meg a moz-
galmat, lelkiismeretbe vágó kötelességemnek
tartom meg is védelmezni.

Mindenekelőtt határozottan ki kell jelen-
tenem, hogy itt nem a Báthoryakról, hanem
csupán Báthory Endréről van szó. Teljesen
megfoghatatlan előttem, miként lehetséges az,
hogy egy teljesen ártatlan embert hibáztatassunk
a családja bűneiért. Hát tehetett arról a sze-
gény kardiális, hogy egyik rokona, kenyérme-
zei bős Báthory István ellen még 1493. előtt
panaszkodtak hőseink? Tán azok a sérelmek
is mind a Báthoryakat s épen Endrét terhelik,
melyeket a székelység az 1571-i májusi ország-
gyűlés elé terjesztettek, ugyanez elé, mely Báb-
hory Istvánt fejedelemelem választotta? „Mi fő-
népek és főfejek — úgy mond az előterjesztés —
teljességgel elfogyatkoztunk és meggyomorodtunk
egy annyira, hogy mi ti kegyelmek mellett
sem hadakozásra, sem gyűlés tartására elegek
nem vagyunk, a szegény község is annyira meg-
prédáltatott, hogy vagyon testek és lelkek, kiknek
főházkodások az hatalmas Istenhez felhatott,
félő, hogy szörnyű veszedelmes ostromát ne bo-
csátssa országunkra, ha ti kegyelmek mellett
rajtunk nem könyörül.“ S honnan származtak
e sérelmek? János Zsigmond idejéből. Hát te-
hetett arról Báthory Endre kardiális, hogy nagy-
bátyja Báthory István fejedelemelem a Békás pár-
tiak ellen 1575-ben teljes szigorral járt el, mi
több székely atyánkfianak életébe és vagyonába
került, mikor neki ezt a jogot az 1540-ben
máj. 7-én tartott tordai országgyűlés biztosította?
Hát tehetett arról Endre kardiális, hogy unoka-
öccse a kalandor természetű Báthory Zsigmond
a régi jogok ígéretével vitte székely atyánkfiait
az 1595-i havasalföldi hadjáratba, midőn onnan
visszatért minderről megfellebbezett? Talán a
székelyek 1596-i híres farsangja is Endre bibo-
nokot terheli, mikor a nemesség az alsóbb rendű
székelyeknek borzasztó bosszút állott?

Ha elfogadják azt, hogy Báthory Endre
kardiális hibás azért, mert ősei hibáztak, akkor
teljesen úgy járunk el, mint Phaederus mezéjé-
ben a farkas a bárányjal. A farkas és bárány
ugyanazon a patakhoz siettek, hogy szomjukat
oltassák. Felül állott a farkas, alól a bárány. A
farkas okot keresett a civakodásra. Miért za-
varod vizemet? támadt a bárányra. Hogyan
zavarnám, hiszen felülről foly a víz? feleli a
szegény bárány. Hat hónap előtt rágalmaztál
engem, folytatja a farkas. Hiszen akkor nem
is éltem feleli a bárány. Apád rágalmazott en-
gem, feleli a farkas s széttépi a bárányt. Hát
szegény Báthory Endre kardiális te is vétettél
ellenünk, azzal — hogy Báthory voltál.

Különbösen is azon okok, melyek Báthory
Endre halálát okozták, nemcsak az ő ősei hi-
bájából származtak, hanem igen nagy részben
azon ellentétekből, melyek a székely nemesség
és a közrend (lőfejek, darabontok) között fenn-
állottak, s így a Báthory-névre való hivatkozás
is elveszti értelmét. Ezt legközelebb lesz szerencsém
bebizonyítani, s ha némi részben terheli is fe-
lelősség Endre őseit, jusson eszünkbe a 149.
szóltár antiphonája (Praeparatio ad missam):

„Szülők és saját vétkeinkre, Uram! ne emlé-
kezzél és bűneinkért ne állj rajtunk bosszút.“
Avagy jusson eszünkbe Mózes verse (III. 19.
18): „Ne keress bosszúállást, se meg ne emlé-
kezzél polgártársaid igazságtalanságáról.“

Én nekem, midőn a mozgalmat megindit-
tottam, szabad volt feltételeznem, hogy az egy-
házi férfiak támogatni fognak. Várakozásomban
eddig — leszámítva ezen egy esetet — nem csal-
lódtam. Hogy állítástomat támogatassam, hivatkoz-
hatom a köznevelődés f. évi március 25-i szá-
mára, mely „Báthory Endre“ cz. cikk végén
ezt írja: „Ujabbán Csikmegyében mozgalom indult
meg, hogy halála helyét emlékoszloppal
jelöljék meg. Szép és magaslatos gondolat,
mélto, hogy szép sikert érjen el, hogy a
mellette elhaladókat, mindig emlékeztessen, a le-
tűnt korra, hogy felidézze emlékkönyvben Erdély
régmúlalmának azon győztrémeit, melyeken Mi-
hály vajda hőhőrelése idejében, s Bástia igaz-
ságot és jogot lábál taposó zsarnoksága alatt
átment s a mely rémkorok az első napja azon
nap, mely ez emlékre fel lesz vésvé, de a mely
minden igaz hazafi szívében láng betűkkel ré-
góta szerepel. Szaporítsuk emlékeinket, hogy
minél több intő jel figyelmeztessen arra, hogy
a magyarnak mindig voltak ellenségei, de ezek
között legnagyobb és legkárosabb volt mindig
ez egymást megérteni nem tudó vagy megérteni
nem akaró magyar. Emlékeztessen, továbbá
az oszlop arra is, hogy a mely nép mult-
járt lelkesedik, annak alakjait szeretettel
ővezi körül, az fennmarad, de boldogga
csak az lehet, szebb jövőt csak az remél-
het, mely a mult történelméből a tanulságot
levonni, okulást meríteni képes és akar.“

Teljes egészében idéztem e szép cik-
két, már azért is, hogy értsük meg egymást. Azt
a száz éves átkot, melyet VIII. Kelemen pápa
ránk mért (Purpura Pannonica. Kassa 1745.
kiad. 185. lap), azt a szörnyű tényt, mely a
végsőig fokozott társadalmi forrongsok borzasztó
befejezése s újabb rémuralom kezdete volt, ki
kell említsük. Vegyünk példát a felsci-
kiaktól. E buzgó nép évenként ezerével záran-
dokol oda, mert jól tudja, hogy a kegyelet ked-
ves kötelességének adóját rója le. Minket is e
nemes kegyelet vezetett, midőn bizottsággá tö-
mörültünk a miután Csikszentdomokos áldozat
kés közönsége a kápolnaépítésre szükséges
anyagok előállítására hajlandó arra törekedünk,
hogy ne elégedjünk meg egyszerű emlékekkel,
hanem Szent László magyar király, Erdély véd-
szentje tiszteletére kápolnát építsünk, melyben
márványlap hirdeté a nevezetes eseményt,
melynek emlékére készült. E kápolna mint ke-
gyelmes püspök arukhoz tett feliratunkban ki-
tejeztük „a hívő nép lelki épülésére s az en-
gesztelés munkájának tökéletesebb megörökíté-
sére“ fog szolgálni.

Arra törekedünk tehát, hogy a fölépítés
költségeit összehozzuk. Hiszünk és reméljük,
hogy nemes székely véreink megértik magaslatos
szándékunkat s a filéereiket örömet hozzák meg
arra az oltárra, melyet a Pásztorbűkkön állítani
akarunk. Hadd hirdesse a szerény hajlék, hogy
még nem fájult el a székely vér s csöndes falai
közti lelki építést, megnyugvást találjanak azok,
kik évenként oda zárandokolnak.

E soraim egyuttal legyenek megnyugta-
tására annak az egyházi férfinak is, ki a gyű-
jtőívet visszaküldötte. Cuiusvis hominis est errare,
nullius, nisi insipientis in errore perseverare.“
Tévedhetünk mindnyájan, mert emberek vagyunk,
de ha beláttuk tévedésünket, helyre kell pótolnunk.
Dr. Balló István.

A megyei közigazgatási bizottság üléséről.

Csik-Szereda, ápril 11.

Megyéni közigazgatási bizottsága rendes
havi ülését ma tartotta meg Mikó Bálint, fő-
ispán ur elnöklése alatt, melyen a tagok négy-
nek kivételével jelen voltak.

A gyűlés megnyitása alkalmával elnököl-
ő főispán ur bejelentette Győrffy Ignác megyei
pénztárnok, s egyuttal a közigazgatási bizott-
ság egyik tagjának folyó hó 8-án történt vá-
ratlan halálát, s meleg szavakban emlékezett
meg az elhunyt érdemeiről, indítványozván,
miserint emléke jegyzőkönyvileg örökíttessék
meg. temetésén a bizottság testületileg vegyen
részt, s egyuttal a törvényhatóság kerestessék
meg helyének betöltése iránt.

A bizottság a főispán indítványát, a ha-
láleset feletti mély megilletődéssel határozattal
emelte.

A gyűlés azután áttért a napirendre, s
az egyes szakelőadók jelentéseinek tudomásul
vétele után több folyó ügyet intézett el, me-
lyek közül a következőket tartottuk főemlil-
tendőeknek.

Földmívelési miniszter ur az erdők ál-
lami kezelésbe vételéről szóló 1898. évi XIX.
törvény cikknek ez évi július hó 1-ével tör-
tendő életbelépése alkalmából számos intézke-
dést rendelvén el, a körrendelet az életbe-
lépéssel és a végrehajtással járó teendők
végzésére köteles erdőrendészeti bizottságnak
kiadati határozattal.

Gy.-Alfalu községben az állampénztár
terhére rendszeresített segédjegyzői állásra
odaváló Baricz Dénesnek megválasztása be-
jelentetvén, azt a bizottság tudomásul vette,
helyettes anyakönyvvezetővé teljes hatásköré-
vel való kinevezése s a 300 frt államségély
utalványozása iránt belügyminiszter urhoz fel-
irat küldése határozattal el.

Miatán Kozmács és Lázárfalva községek
az előbbi székhelyvel, külön körjegyzői cso-
portot alakítottak, Kozmács községnek a cse-
kefalvi és Lázárfalva községnek a tunsági
anyakönyvi kerületből való kiszakítása, s kül-
lön anyakönyvi kerületté való egyesítése ki-
mondattott, s anyakönyvvezetőnek 80 frt tisz-
teletdíjjal Lőrincz János megválasztott körjegyző
helyettesnek pedig 30 frt díjjal Orbán Dénes
helyettes bíró kinevezése a belügyminiszternél
javaslatba hozottott.

Alfalu község birtokossági tanácsának a
„Baktai“ vágterület értékesítése iránt hozott,
s több birtokos által megfellebbezett határo-
zatát a bizottság feloldotta s a felsőbb ható-
sági határozatok ellenére szabály-ellenesen
megtartott árverezést megsemmisítette, s mint-
hogy a birtokossági tanács ugyanezen, mint a
„Borzont“ nevű dűlőben fekvő kaszálók erő-
szakos legeltetése körül követett eljárással
az alapszabályokban megállapított hatáskörét
tűltette, a törvényhatósági bizottság főkérletni
határozattal, hogy a közbirtokossági tanács
működéseit függessze fel, s a birtokosság
ügyeinek vezetését a községi előjárásának
adassa át.

Karczfalva község birtokosságának az
eddiggi gyakorlat fentartásával az osztatlan kö-
zös tulajdont képező legelőnek az 1894. évi
XII. t.-cz. 6-ik §-ában előirt módon való hasz-
nálatát megtagadó határozata, Lukács József
s társai felbevezése folytán hatályon kívül
helyeztetett.

Stein Izrael és társai faipar-telep tulaj-
donosoknak Gyimes közlepkon, saját költsé-
gükre egy postahivatal rendszeresítése iránt
beadott kérése ajánlólag a kolozsvári posta-
és távirat igazgatóságához felterjesztetni hatá-
rozattott.

Csik-Taplocza égése.

Borzasztó és leirhatatlan az a kár, mit
Taplocza község lakosságának több, mint fele
vasárnap, e hó 9-én dűlő tűzvész által szen-
vedett. Talán isten átka nehezedett ezen köz-
ség hangya-szorgalmu lakosságára. Alig mult
3 éve, hogy az elemi csapások ezen borzasztó
fajtája a község 1/3-át tönkre tette, s most
újából ugyancsak, kik akkor mindenükből ki-
pusztultak s véresverítéssel hajlékot emeltek,
több más szomszédaikkal együtt a teljes nyo-
morba jutottak és hajléktalanokká váltak, a
mi ismét az emberi gondatlanság és vigyázat-
lanságnak tudható be.

Vasárnap délelőtt 1/2 12 órakor még a
templomi isteni tiszteletet hallgatta a nép, mi-
dőn a harangok rémes kongása és kívülről
vészkiáltás jelezte a tűz kitörését. S szegény
ájtatoskodó nép rémülten hagyta oda az Isten-
házát és sietett ki-ki veszedelmebe jutott haj-
lékához és ottan hagyott gyermekeihez, hogy
valamit vagyonából megmenthessen. Am, de
a vagyon mentést lehetetlenné tette a dű-
högő déli szél, mely orkánzerűleg dult éppen
akkor; s így a fejtét vesztett nép csak gyer-
mekeinek, betegjeinek és a tehetetlen agok-
nak megmentésére kellett, hogy gondoljon.
Rémítő sírás, rivás, jajveszeklés és az álla-
tok bögésének szörnyű zaja reszkettette meg
a levegőt, mert a legelőszőr kigyúlt csűr za-
rátnokát a dűhögő szélvész számtalan épü-
letre szét röpítvén, több, mint 100 épület ál-
lott egyszerre lángban, s így csakis életmen-
tésre kellett első sorban gondolni. A Szereda
városból rögtön kivonult csendőrség, honvéd-
ség és szomszéd községekből vízfecskezők-

kel megjelent nagyszámu lakosság, a somlyói
diákság bár a legnagyobb erőt fejtette ki a
tűznek helyhez kötésére, az a szél irányában
állott épületeknél teljes lehetetlen volt s csak
is a keleti és nyugati oldalon sikerült a fék-
vesztett elemeknek gátot vetni.

Alig pár óra alatt több, mint 150 gaz-
dának 400 épülete égett le a földig, s any-
nyira megsemmisített mindent, hogy még a
birtok határok is felismerhetetlenekké váltak,
s azok, kik távol voltak s későbbre érkeztek
meg, rá sem találtak elhagyott tűzhyllőkre.

A kár óriási, a nyomor leirhatatlan, s
hetek telhetnek be, míg a károsodás mérvé-
ről megbízható adatok állhatnak rendelkezésre.
Mint hírlik nagyszámu állat elpusztult az izso-
nyu lángtengerben, sőt emberélet is esett ál-
dozatul. A leggyorsabb segélyre van tehát
szükség, hogy a szerencsétlenek legalább az
éhínségtől megmentethessenek. Az emberi eze-
retet tűzésnek kell, hogy a szivekbe kigyul-
janak a nyomor enyhítésére. A gyűjtések már
minden oldalról megindultak.

Az adakozásra való felhívást hivatalos
kézből alább közöljük:

Adakozásra való felhívás!

A folyó hó 9-én Csik-Taplocza község-
ben kiűtött tűzvész alkalmával a lángok mar-
talakávká lett 400 drb épület, s ezekben
elhelyezett házi butorok, felszerelések, ruhá-
zatok, élelmiszerek, gazdasági eszközök, takar-
mány és hazai állatokban esett, — s körülbelől
200.000 frt értékű kárral sújtott 152 gazda s
ezeknek mintegy 450 család tagja nevében
segély nyújtásra kérem fel a nemes szívi
adakozókat.

Az alig 3 óra alatt dűhögött, s orkán
szerű szélvész által gyorsan tovább terjesztett
és emberi erő által meg nem akadályozható
tűzvész siralmas állapotot teremtett.

Elszorul a szív, látva a hajléktalanok
bujdosását, s hallva a betevő falat s egyetlen
ruhadarab nélkül maradt szerencsétlenek jaj-
kiáltását.

Nyujtsunk segélyt az alig két évi idő
alatt, már másodszor tűzvész által sújtott egyé-
neknek!

Bármi csekély és bármi nemű adomány
igazi szükségletet fog enyhíteni, és a gyors
adás a kétségbeejtő helyzetet fogja némileg
elviselhetővé tenni; itten valósalást nyerned
azon közmondás, hogy: „készszer ad az, ki
gyorsan ad“. Adományok úgy általam, mint a
Csiki Lapok kiadóhivatala által elfogadtatnak
és hírlapilag nyugtáztatnak.

Csik-Szereda, 1899. ápril. 10-én.

Fejér Sándor,
főszolgabíró.

† Győrffy Ignác ügyvéd.

Csikvármegye tiszti karát és a megyei
ügyvédi-kart súlyos veszteség érte a Győrffy
Ignác halálával, a kit a sors oly váratlanul,
oly megdöbbenő hirtelenséggel ragadott ki
sorainkból, — mert folyó hó 7-én még oly ép
és erős volt mint egy tölgy és már 8-án min-
ket itt hagyott.

Győrffy Ignác Csik-csatószeg községében
született 1845. augusztus 7-én székely-nemes
szülőktől, a kik gyermeküket gondos nevelés-
ben részesítették, e mellett örökölte asszülőkét a
puritán jellemet és őzinte igaz becsületességet.

Középiskolai tanulmányait a csik-somlyói
főgimnáziumban kezdette s az udvarhelyiben
folytatta és befejezte.

Ezután a kolozsvári jogakadémia a fel-
sőbb tanulmányokat is elvégezvén, a törvényes
gyakorlati idő lejártával Maros-Vásárhelytől
1871. szept. 6-án ügyvédi oklevelet nyert s haza
jött e megyébe, hogy mint gyakorló ügyvéd
szolgálja hazáját s e vármegye jogi kereső
közönségét.

Tiszta jelleme és egészséges jogi felfogása
és gondolkodása csak hamar népszerű és ke-
resett ügyvéddé tették, míg 1892. évben a
vármegye is megtisztelte azzal, hogy a neve-
lési alapok pénztárnokának megválasztotta s
máltán, mert a mi drága Nácziunknál jobb,
megbízhatóbb és hűségesebb kezre e nagy
vagyon nem is bízhatta volna.

Bizony-bizony sokat vesztett benne a
vármegye; sokat az ügyvédi és bírói kar,
sokat a jó barátok, a kik őt közlelebről is-
merték s a kik vele naponként és közvetlenül
érintkeztek s a kik tanúságot tesznek arról
most és örökké, hogy Győrffy Ignácban egy
áldott jó lelkű, egyenes és tiszta jellemű és
oly őzinte és kiváló becsületű embert vesztit-
tünk, a kit életében szeretni és becsülni
tudtunk s a kit most keservesen siratunk.

És mily megmérhetetlen, megdöbbenő az
a csapás mely, halálával az egész Győrffy csalá-
dot, de különösen azt a drága jó feleséget, a
ki hónapok óta ágyban fekvő beteg, s azt a
két ártatlan fiatal szívet sújtotta, a kiket éle-
tében úgy szeretett mint édes gyermekeit s
a kik az ő szívébe és lelkébe bele voltak olvadva.
Nyugodj csendesen édes jó Náci!

- Temetése f. hó 10-én d. u. 3 óraker történt óriási részvét mellett.
- A kopsorsójára keszoruakat tettek:
1. A leghivebb férjnek szerető, hü neje Eteleka.
 2. Kedves fiának, öv. Györfly Józsefnek.
 3. Drága jó bátyjának, dr. Györfly Gyula.
 4. Az édes jó testvérnek, Róza.
 5. Csikvármegye közigazgatási tisztikara, a felelhetlen pályatársnak.
 6. Györfly Ignác kártársunknak, a Csik-szeredai ügyvédi kar.
 7. Emléked szívünkben élni fog, a Csik-szeredai kaszinó.
 8. Áldott jó Györfly bácsijának, halás Ámikája.
 9. Györfly Ignácnak, jó barátai és ismerősei.
 10. Áldott jó apának, Gábor és Juliska.
 11. Györfly Ignácnak, Cziko János.
 12. A kedves jó testvérnek: Györfly Sándor.

Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak úgy a maguk, mint a távollabi rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy csikszentimrei és csatószegei Györfly Ignác z. köz- és váltó ügyvéd, Csikvármegye nev. alapjának pénztárnoka folyó hó 8-án este 7 óraker életének 53-ik boldog házasságának 18-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. A drága halottnak hiált tetemei folyó hó 10-én délután 3 óraker fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a gyászháznál beszenteltetni s innen a helybeli temetőben örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engedélyt a szent mise-áldozat a helybeli róm. kath. plébániá templomban folyó hó 11-én d. e. 9 óraker fog az Egek Urának bemutatattani. Csik-Szereda, 1899. évi apr. hó 8-án. övezgy Györfly Ignác, az. ábrahámfalvi Ugron Eteleka, az elhunyt neje Böithi Beöthy Gábor és Juliska, mint gyermekei; öv. Györfly Józsefnek, mint édes anyja. Györfly Róza és férje Csató János gyermekeivel, Györfly Sándor, dr. Györfly Gyula és neje Olay Leona gyermekeivel, mint testvérei, illetve sógorai. Bereczki öv. Bereczky Albertné, Ugron Pöli, Lukácsffy Elekne, Ugron Ida, mint sógorói családjaikkal.

Szeredai élet.

Színház.

A színházi hét a Blumenthal- és Kadelburg-féle konzorcium „Mozgó fényképeivel” kezdődött, s e mulattató kis bohózat előadása az egész heti műsorban a legsikerültebb is volt. Lörinczy Erzsike ugyanis adta a féltékenkedő kis menyecskét, Borzasi Rózsika pedig nagyon kedvesen Vilánt, a naiv, nagy tudományú századvégi leányt. Gönczút, a szablonos anyós Gyuró Margitára bízták. Nem mondom, hogy rosszul játszották volna meg szerepét, sőt ellenkezőleg néhol teljesen kifogástalan volt, csak hogy egy vénszóny szerepe sehogyan sem való oly kevényt hangú fiatal kis lánynak. Nagyon rontja az illuziót a gyermekes hang, amely inkább naiv szerepekre jogosítja fel tulajdonosat, kiben pedig szép tehetség lakozik. A darab fénypontját képezte Hetényi Mészky Borzsa. Eltekintve elegáns, könnyed megjelenésétől s routinos játéktól, ily vidéki színpadon szokatlan, s meglepő volt az a diskrét, sehol túlzásba nem csapó alakítás, a melylyel ő a léha, felöltetes s excentrikus lengyelt bemutatta. Tanulságos példa az övé, hogy nálunk nem a drasztikus túlzás, hanem inkább a fesz-telen természetesség hat a közönségre. Nem mondhatjuk el ugyanazt Várady Kaján Tóbiásról, ki bár nagyon mulattató volt, de a derűtlenséget inkább szertelen túlzásaival keltette, mint az alak kidomborításával. Kovács Miksa kezdetben ugyanis adta a Kaport, később azonban bebizonyult, hogy gyenge az ily nagy szerephez, s különösen a második felvonásban, a mikor pedig leginkább kellett volna, hiányzott belőle az énkénység. De hát ő jó karmester, s az ember nem lehet mindenben kitűnő. Elismeréssel kell megemlékeznem Rákos Jánosról, ki e heti szereplésével is részlegesen azn dicsőre, melylyel első referálásomban illetem. Kisebb szerepekben Petre, Kovácsné jók voltak.

Szeredán, 5-én Echeheray híres színművében, Mariannában gyönyörködünk. E szerepben mutatta ki Lörinczy Erzsike, hogy minden ízében drámai művésznő. Marianna nem rokonszenves alak, élete s halála nem kelti fel keblünkben azt a fájdalmas érzést, melyet Echeheray többi hősei bukásánál tapasztalunk Lörinczy Erzsiké az érdem, hogy e gondolkodás módjával s életével a világrenddel összefüggésbe került asszonyt oly rokonszenves tudta tenni, hogy halálában nemcsak a világ-rend helyre állását látjuk, hanem sajátunk egy jobb sorsra érdemes nő szomorú bukását. Átértett s jól felfogott játéka, drámai kitörései könnyekre ragadták a gyengébb szívű hallgatóságokat, mely sürű taptokban adott kifejezést elismerésének. Hetényi Montoyája kevésbé sikerült. E szerep drámai színésznék való. s Hetényi nem tudta azt elég erővel megjátszani. Úgyesen mozgott, úgyesen beszélt; de az alak nem volt az e kit Echeheray megírt. Sziláma Vilma, mint Klára, Várady, mint Don Pablo, Rákos, mint Don Joaquin jól beillettek az ensembleba; de a többi szereplők nagyon sokat lerontottak a hatástól. A principium minden előadásnál a szerepek jó megtanulása, s ez hiányzott úgy ebben a darabban, mint sok másban. Ez nagy szegény hivatásos színészekre, melyet elégnék tartok jövőre inté például csak felemlíteni anélkül, hogy melylyeb taglalásába bele bocsátkoznám. Ez okozta, hogy a dráma előadása is vontatótt volt, a párbeszédek nehézségek.

Nebántóvirág szerepében Sziláma Vilma mutatta be magát, ezuttal először, mint operette énekes nő. A nála megszokott könnyedséggel, s kedvességgel adta a pajzán, bohó kis apáca növendékét, s énekelte fülbemászó, zengzenges dalait, melyeknek csaknem valamennyit újrané kellett. Mindig dicsőre lép fel, s az apáca növendék fehér ruhájában ély oly kellemes látványt nyújtott, mint katonai ruhájában. Méltó partnere volt Hetényi, mint Florid, Várady, mint az örnagy, s Petre, mint örmester, kik mókálkál állandó derűtlenségben tartották a közönséget. Gesztai elég ügyes Champlatreux volt s a többi szereplőkkel is meg lehetünk elégedve.

Pénteken, szombán adták Goldstein Számít, a csimzerepben Hetényivel, ki mint minden szerepét úgy ezt is fesztelenül, s természetesen játszotta meg. Kívüle a főbb szerepeket Sziláma Vilma, Lörinczy Erzsike, Borzasi Rózsika, Rákos, Petre, Várady s Gesztai emelték érvényre.

Szombaton ismét ujdonság ment. Silvane s Artus bolozata: a Végrehajtó. Tiszta helyzet-komikum. Sehol egy jellem, sehol egy alak, hacsak Chieradame a végrehajtót nem nevezzük annak, a ki azonban ép úgy lehetne másféle hivatalbeli ember is. Drasztikus fordulatok s frívól jelenetekben bővelkedik, de valódi humor kevés van benne. S az előadás maga sem állott oly nívuson, hogy e rossz hatást lerontó-hatta volna. Bármilyen jó volt is Hetényi végrehajtója Lörinczy Erzsike cocotteja Borzasi Rózsika Annyóvíneteje, a közönség sehogyan sem tudott megbáratyvineteje, a szerepek nem tudása, a párbeszédek vontatottsága itt is előtérbe töl. Kovács Brocoteje ismét erejét meghaladó szerep volt számára, Gyuró Margit nagyon fiatal az anyós szerepéhez s Petrenek de a többi szereplőknek különösen e drb hatása alatt ajánljuk figyelmébe, hogy egy kis magolás nem árt. Kisebb szerepekben, mint Justin, Kovácsné ügyesen mozgott. Várady a kapitány szerepében derűtlenséget keltett ugyan, de csupán leg-messzebb ment túlzásait. Holott ily közönség mint a miénk azt szívesen elengedné.

Vasárnap a Gyimesi vadvirágot láttuk ismét. Eltekintve a színi személyzet elégtelen voltától az előadás jobb közö sorozat. Sziláma Vilma Magdolnában nemcsak magas nívuson álló routinos játékaival, hanem a gyönyörködött, hanem megmutatta, hogy drámai véna is van benne. Nem tragikus kitöréseivel, hanem egyszerű, szomorú fájdalommal keltette azt a hatást, mely könnyeket esal a hallgatóság szemeibe Borzasi Rózsika kedves, tde Mária volt, kár hogy az első felvonás bájos duettjét nem énekelte s így a duette solvára degenerálódott. Gyuró Margit mint Csaréné, Lörinczy Aranka mint Bigyoné keltettek derűt határt patogós házastársokdusáikkal. Hetényi Csarója, Petre Meczija igazán eredeti típuskus alakítások voltak s állandóan jó kedvben tartották a publikumot, mikor a színpadon voltak, különösen ez utóbbi kapott sok tapsot aktuális kuptéért. Várady sehogyan se volt diszponálva s mégis dicsőre érdemelt, mert az indiszponáltság azon óriási erőfeszítésnek következménye, melyet a taplozcai egés-nél a ment-s alkalomával kiféjtett. Különösen kiemelkedőnek tartom Rákos János Balánka Imrétjét, ki az egész darabban keresztül, de speciál a második felvonás végjelentét oly drámai erővel, s megrázó hatásal adta, hogy bármelyik nagy színpadra beillett volna. S a mi nálunk elég ritka eset, négyszer hiv-ták érte a lámpák elé. Prezner Péter és Fabiánó szerepe nagyon rossz kezelt volt letéve, pedig e kis, de szép drámai szerepek erősen próbára teszik azt, a ki eljátszásukra vállalkozik s nagyobb figyelm-érdemelnék a rendező részéről a szerep kiosztásánál s a szereplők részéről azok eljátszásánál. Végre is a legelőkelőbb művészeknek sem derogál-hat, ha olykor-olykor kis szerepben mutatja ki, hogy mit ér. Ez volt ez oka aztán annak, hogy dicsőre az első rangú szereplők igyekezeteik, az előadás mégsem állott oly magas fokon, mint várható volt.

Hétfőn megismételték a mozgó fényképeket csekély számu hallgatóság előtt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Szabeni Gerő csik-szeredai kir. trszéki joggyakorokot a Gyergyó-Szentmiklósi bírósághoz aljegyzőt nevezte ki. — Csikvármegye főispánja a törvényhatósági bizottság által megszűntetett számtisztii állás helyett rendszeresített alszámvevői állásra Balló Gábor eddigi számtisztet kinevezte.

Eljegyzés. Csánády Lajos Boros-jenő állomásozó m. kir. honvéd főhadnagy eljegyezte Csörgő Ilona kisaszonyt Gyergyó-Szentmiklóson.

Ápril 11-iki ünnepély Csik-Szeredán. Az 1898. évi V-ik törvényekkel ápril 11-ike, mint az 1848. évi magyar törvények szentesítésének napja nemzeti ünnepé tétel-vén, a városunkban levő különböző hatóságok és testületek d. e. 10 óraker együttesen hallgattak isteni tiszteletet a helybeli róm. hath. templomban s az összes középületeken az ün-nepély jeléül nemzeti zászlók voltak kitűzve.

Nyugdíjazás. A honrédelmi m. kir. miniszter Bakos Sándor kezelt tisztelet saját távozását városunkból bizonyára nagyon sokan fogják fájjalni.

Apáti megáldás. Ujfalusi József dr. kanonok és pappvelőintézetii rektor a husvét másodnapii szentmise alatt avatta püspök urunk kolozsmonostori apáttá. — Evangelium után a kinevezési okmányok felolvastattak és a fel-avatandó apát letette a „professio fideit”. Az utolsó evangelium előtt az apáti jelvények megáldatván az új apátnak átadattak, amire a püspök benedikció után a népet megáldotta és a szokásos „ad multos annos”-t énekelte. A szertartáson az oltáregyesület tagjai testi-letileg megjelentek.

Halálosítások. Egy jobb időket élt matrona halt el 82 éves korában Gyulafehérvárt f. hó 1-én, S z á r h e g y i L á z á r Johanna grófnő, Lázár Kálmán grófnak a korán el-halt természetrajzi írónak a nővére. Temetése 3-án ment végbe és megjelent azon püspök ú r ó méltósága is Mikes János gróf. szerpap-pal. A család tagjai közül jelen voltak Lázár István gróf, kolozsmegyei alispán, Lázár Kálmán gróf marosvásárhelyi kir. ügyész. — S z e n t - E n d r é n e hó 7-én halt el Száva Antal, városi tanácsos, életének 58-ik évében. Az elhunyt testvére volt Száva Lukács bírtokosnak. — H á r o m s z é k v á r m e g y e fő-tápnáját, ezt a derék és minden ízében szeretetre méltó főurat szomorú csapás érte mert nejét hatolykai Pötsa Mária a jótékonyaságáról és aszivóságáról a Királyháza innen mindenki által nagyra becsült drága hitves elvesztette. Haláláról a következő gyászjelentés adott ki:

Hatolykai Pötsa József, Háromszék-vármegye főispánja, cs. és kir. valóságos belső titkos tanácsos és kamarás a maga és gyermekei: Bertalan és neje, első-csernától Domokos Janka, gyermekeik

Jóska és Ilma; Pál m. kir. tartalékos honvédhadnagy; Erzsébet és férje, kilyéni dr. Székely György orsz. gyűlési képviselő; János: a néhaiján édes testvére Pötsa Izabella; testvérei: Pötsa Flóra kisborosnyói Tompa Albertné, férje és gyermekei: Pötsa Gizella sepsi-szentiványi Szentiványi Miklósné, férje és gyer-mekai; egy számos közeli és távoli rokonnak nevében szomorúan jelontuk a szerető nőnek, anyának, nagyanyának, anyósának, testvérnek, sógorónékn és jó rokonnak nagyméltóságu hatolykai Pötsa Józsefné szül. hatolykai Pötsa Mária-nak élete 59-ik boldog házassága 40-ik évében, hosszas betegség után végegyengülésével f. hó 2-án este 10 óraker a halotti szentmisék felvételét után bekövetkezett gyászos halá-lát. Béke hamvait! Az örök világosság fény-szokdjék neki! Seps-Szent-Györgyön, 1899. évi április 3-án.

Émléktünnepély Csik-Somlyón. A csiksomlyói róm. kath. főgimnázium ifjusága az 1898. évi törvények szentesítésének évfordulója alkalmából, tegnapi napon az az: Ápril 11-én ünnepélyt tartott, melynek műsora igen változatos s előadása nagyon sikerült volt. Az ünnepély a „Szózat” élenklésével kezdődött mit az ifjuság vegyes kara zene kíséret mellett igen szépen adott elő. Alkalmi felolvasást Bodó Ferenc VIII-ad osztály tanuló tartott, Rossiui Tell „Vil-mos”-ából egy részletet az ifjuság zenekara játszott, Abráuyi Emil „Vándor madár” című költeményét Lakatos János VIII ad osztály tanuló szavalta el; Arany Jánostól „Csokonai” dallamát az ifjuság vegyes kara énekelte; „Boldog-asszony anyánk”-at Tarkányitól szavalta Péter Antal VII. oszt. tanuló, végül Erkel „Bánk-Bán”-ját előadta az ifjuság zenekara, valamennyi elő-adást tetszéssel és élénk tapsal jutalmazván az ünneplő közönség.

Meghívó. A csiki róm. kath. tanító-egyesület kászou-alcseki járásköre f. évi április hó 25-én 9 óraker kezdődőleg Csik-Szentimrén tartja tavaszi rendez gyűlést, melyre a kör t. rendez és pártoló tagjai, valamint a tanúgy barátaít tisztelettel meghívom. T á r g y s o r o z a t : 1. Reggel 8 óraker szentmise hallgatása. 2. Balló Károly helyb. tanító gyak. tanítást, illetve olvasmány, tárgyalást tart a II-ik osztályban. 3. Elnöki megüytó. 4. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 5. A gyak. tanítás zártkörű keltatása 6. Szabadon választott tétrelről felolvas; Kemény Gyula. 7. Em-lékbeszéd néh. Pál Balázs mindszenti tanító fölött, tartja Wéger Ferenc. 8. Elnöki jelentések. 9. Indítványok. Csik-Csatószegeu, 1899. ápril. hó 8. Todor István, jkőri elnök.

Pénzváltó Bank. A román vasut megnyitása megteremtí nálunk a nemzetközi pénzváltó forgalmat is, s hatását látjuk a Gál József s Balázs Dénes neve alatt megnyitott „Pénzváltó Bankban”, hol mindenféle idegen pénzek, értékpapírok, bel-és kül-földi sorsjegyek közvetíttetnek. S a miért ed-dig Brassóba kellett fáradsunk, azt most meg-találjuk itt helyben. Nevezett cég hirdetésére tehát ez uton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Oltalomlevél szabad kutatásra. A zmlathnai bányakapitányság által meghos-zsábitott szabad kutatási engedéllyel csik-szeredai Molnár Jozsef ügyvéd Csikvár-megye egész területére nézve feljogosítatván, bányászati céllakból furásokat, ásatásokat és robbantásokat foganatosítani, ki is ezen műve-leteket dr. Nagy Dező geológus által szán-dékozott végeztetni, a ki e részben saját fel-fogása és tudásához képest önállóan fog el-járni. Dr. Nagy Dező kutatásainak szabadon való folytathatására a megye alispánja oltalom levelet adott ki, utasítván az egyes községi előjáróságokat és a lakóságot, melynek teri-letén megjelenik, hogy őt és embereit teendőikben nem csak ne akadályozzák, hanem lehetőleg igyekezzenek céljai előmozdítására közreműködni.

Trágya domb Csik-Somlyón. Csik-Somlyó végében az ut kereszttéze mellett már ösz óta ott étkelenkedik egy hatalmas trágya-domb közvatenlül a csik szeredába vezető ország-ut mentén. Ez uton naponként mintegy 500 tan-uló jár-kei s a domb bizgólései miatt az uton ma-holnap alig lehet járni. Azt hiszik, hogy a csik-somlyói tanulók csak megérdemelnének annyit, hogy az illetékes hatóság s ú r g ó s e n zondoskodjék az eltakarításáról annyival is i-nkább, mert esetleg ragályos betegségek fenye-gethetik a járókelőket. Az illetékes hatóság leg-sürgősebb intézkedéseit elvárjuk. (Beküldött)

Tűzek. Csik-Szentimrén e hó 7-én reggeli 8-0 óra között a 376 házszám alatti belső csűr tűzet fogott s a tűz oly roppant gyorsasággal terjedt, hogy rövid idő alatt 11 gazda osűrét s gazdasági épületeit elhamvasztotta s hogy nagyobb baj nem származt, az csak a csik-szentimrői ocsendörörmeter erőlyes intézke-déseinek a s azomszados községekől érkező gyors segélynek köszönhető. A kár így is 8030 frtra rug, melynek azonban egy része biztosítás-ból megtérül. A tűzoka ismeretlen. — L á z á r -falván a mult hó végén leegott Bálint János megyebíró nagy cserepes csűr s istállója a benne levő asznával s összes gazdasági eszközökkel együtt.

Gyilkosság. Csoda számba esnék ha Gyergó-Remetén valamely nagyobb ünne-p vérontás nélkül telnék el. Husvét harmad napján remetei Puskás Samu Imré-é már meg-lehetősen bopoharagzott volt az észbontó ita-loklból midőn ugyanazon korcsmáha belépett ifj. Antal Ferenc is, kivel már régebb idő óta ellenséges lábón állott, mivel ez egy al-kalommal meglehetősen kiporozta volt Puskás uram hátát. Az e miatt asóta forrongó bossz

Antal Ferenc béleptekor Puskában megérsie-lődött, nyomban eltávozott a korcsmából, s az Antalék kapujába, kifent éles bicskájával lesbe állott s a nemsokára haszterő Antal Ferenc-ekét sziven irányozva megszurta, ki segítségért kiabálva csakhamar öszergyott. Antal Ferenc szialására édes anyja nyomban ki is szaladt, ki sehesült fiát karjai közé véve, az ajulástól magához térítette s beakarta vezetni, mit látva Puskás — hogy t. i. még él — ismét oda szaladt s még egy jól irányozott szurissal az anyja karjai között lévő Antal Ferenc nyakán a nagy ütért ketté vágta. minek következtében ez nyomban kiadta felkét. Puskást a csendőrség letartóztatta, s átadta győ-szentmiklósi kir. jbrórságnak, mely őt vizsgálat alá helyezte.

Csik-Szeredában a róm. kath. temp lom közelében három szoba, konyha, kamarából álló lakás, gazdasági épületekkel, kerttel bérebe adó. Értekezhetni a kiadó hivatalban.

GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

HIVATALOS RÉSZ

Földmívelésügyi m. kir. miniszter kiadványa. 1899. IV. 3.

Utmutatás a vértetű keresésére, megismerésére és irtására.

Hogyan ismerjük meg a vértetűt? (Folytatás és vége.)

Hogy ha a fák valamennyi vértetves sebé-nek tisztításával készek vagyunk, akkor követ-kezik, hogy a már petroleum-emulzióval, vagy egyéb zsíradékkal megtisztított sebeket akár fa-tapaszszal, akár az arra a célra külön készített kátránnyal bevonjuk, hogy oda vértetű többé újból ne teledpedhessék. A sebek bevonásához használt anyagnak olyannak kell lennie, hogy azt egyrészt az eső le ne moshassa, másrészt, hogy az a fát ne bántsa. Ilyen fatapasza lehet az u. n. oltóviasz is, de jobb, ha azt kátrány-ból olyan módon készítjük, hogy egy va-vagy cserépedényt 2/3-nyira bármiféle kátránnyal meg-töltünk s azt szabadban, nyílt tűz fölött addig melegítjük, míg jól meg nem süsüődik. E mele-gítésnek az a célja, hogy így elpárologhassanak a kátrányból azok az alkotó, vagy benne rejlő részek, a melyek a fára néve esetleg romboló hatással bírnának. Az így előkészített kátrány-nyal azután bevonjuk a sebet úgy, hogy a kátr-ány annak felszínét, mint igen vékony réteg, teljesen védjé.

A seb eme bevonását semmi esetre sem szabad elmulasztani, mert a ki azt elmulasztja, az el legyen készülőve arra, hogy abban a seb-ben, a melyből a vértetűt ő ma kiölte, két hét múlva ismét újabb és nagyobb vértetűfoltot fog találni.

A vértetű ugyanis — bármilyen kicsi — mégis szerfelett szapora rovafaj! Évenként 12—14 ivadéka van, s egy-egy vértetűnek 30—100, sőt 120 utóda lehet és pedig mind nő-dény, mely himet nem ismer, hanem párzás nél-kül — folytonosan eleveneket szül, még pedig úgy, hogy a ma született vértetű 12 nap múlva maga is újra szaporít.

Ez az óriási és gyors szaporodása teszi a vértetűt a fák veszélyes ellenszégévé és a testi köteleaségünké azt is, hogy a vértetves fáinkat többször tisztogassuk végig. Nem szabad tehát azt hinnünk, hogy a sebhelynek kátránnyal való bekenésével munkánk már végre értünk. Ez végtelen hiba lenne, mert a munka javar-észe, habár az már könnyebb lesz, csak ezután következik.

Egy hét múlva az irtás után ugyanis újból végig kell vizsgálnunk a megtisztított fákat a hol újabb vértetűfolt van, azt most is úgy kell irtani, mint az első esetben. Ezen tisztogatást azután annyiszor ismétöljük, míg a vértetű fánk-ról végleg ki nem pusztul. Az első évi irtás te-hát sok munkával jár ugyan, de ne feledjük azt hogy ha ez a munkánk alapos volt, akkor egy, vagy legkésőbbben két évi munkával teljesen ki-irtjuk a tatűt: de ha ha munkánk csak kapko-dás és felületes volt, akkor tíz év múlva is nya-kúkon lesz a vértetű.

Vigyáznunk kell különösen arra, hogy vajjon a vértetű nem mutatkozik-e már a hajtások he-gyein, a fattyuhajtásokon (koronában és a tó al-ján) vagy a hajtások szemlein is. Igaz, hogy ma-gazabb fánknál ez utóbbi dolog nehéz, mert az ember ezeme olyan messzire nem lát el; de ne feledjük el, hogy ha a törzs és rajta az esetleg előtörő fattyuhajtások tiszták, valamint hogy ha a koronának az a része is tiszta, a melyet alul-ról megvisálgathatunk: akkor föltételezhetjük, hogy a fa tiszta és munkánk sikerült! De es még ne nyugtasson meg bennünket végleg, ha-nem állandó teendünk azután is az legyen, hogy a fákat vértetű dolgában mindig a legbőrebb figyelemmel kísérjük, s a hol a vértetűnek csak valami nyom akad, hogy azt rögtön és már csáirájában fojtunk el.

Igen vértetves és öreg fát legjobb teljesen kivágni és elvetetni, hogy helyére azután új és egészséges fát ültethessünk. Ha a fa törzs azon-ban még jó, vagy a fa még általában fiatal, ak-tor nem kell az egészt fát kiirtani, hanem csak a korona ágait kell levágni s a koronát ilyen módon felújítani. Es a korona-felújítás természé-

tesen leginkább tavaszi fakadás idejéig végezhető. Az így felújított fák törzse azonban szintén alaposan megvizsgálandó a vértetektől.

Uj fák, továbbá oltó- és szemzőveszők beszerzésénél vigyázzunk, hogy azok vértetvesek ne legyenek, vagy vértetves helyről ne származzanak. Az idegenből hozott fákát tanácsos az ültetés előtt jól bemeszelní és az ültetés után folyton szemmel kísérni, hogy nincs-e rajta valami gyanús folt? Ha vértetűt találunk a hozott néhány fácskán és vidékünk e rovarától még mentes, szedjük inkább ki e néhány fát és éges- sük el, nehogy ezekről a tetű vidékünkön elterjedhessen.

Vértetves fáról oltóveszőt vagy szemző- hajtást szaporításához használni egyáltalán nem tanácsos. A szemzőveszőn ugyanis nagyon ne- ház a vértetű szerfelett parányi foltjait u. eglátni.

Vértetves vidéken sohasem szabad a fán — és pedig valamint a gyümölcsösben, úgy a fáskolában — semmiféle sebet nem nyitva hagyni, hanem rögtön bel kell azt tapasztalni, hogy oda a vértetű le ne telepedhessék. Esze- rint úgy a metszés- mint az oltások kelőkező sebeket, valamint szintegy azokat is, a melyeket a vihar okozott, rögtön be kell tapasztalni. A sebek nagy száma, vagy azoknak kellő be nem tapasztása, oka annak, hogy a sebhelyekkel igen borított alakfákról miért nehéz a vértetűt egy- szerre és végeleg kiirtani. A temérdek sok és rejtett sebhely mindig nehézséget és sok munkát fog okozni a vértetűirtásnál.

Vértetűvel fertőzött fáskolában, továbbá gyümölcsösben, valamint a hol a fák koronáját vértetű miatt felújították, előfordulhat a vértetű az illető fák gyökerén is és pedig úgy az alma- mint a körtefán is. It a vértetűt úgy irtjuk, hogy a fa gyökerét egészen feltakarjuk és azt előbb petroleum-emulzióval vízzel mintegy 6—8- szor hígított keverékével bőven lemossuk s azu- tán az így lemosott gyökeret égetett mészpór- ral körülbelül egy ujnyira behintjük. Olyan oltványt, vagy csemetét, melynek gyökere vért- tetves, szaporításához felhasználni nem szabad, hanem azt egyszerűen ki kell ásní és el kell égetni.

Ennyiből áll a vértetű irtása, mely eleinte kártó és alapos munkát és később pedig a megtisztító it fáknak éber és gondos ellenőrzését követeli. A ki mind a kettőt pontosan és lelki- ismeretesen megteszi, az a bajtól megszabadul; aki pedig csak látszatra dolgozik, az nemcsak nem fogja a vértetűt kiirtani, hanem azt még meg is szaporítja.

Ezen utmutatás befejezéséül tudomására hozzuk a fáskolák kezelőknek, gyümölcsfa-kerté- szeknek és kerttulajdonosoknak, hogy mindazok- ban az esetekben, valahányszor egyrészt gyanu, vagy másrészt kétség merülne föl arra nézve, hogy vajjon valamely esetben csakugyan vértet- űről van-e szó, vagy ha továbbá az irtásnál me- rülne föl valamelyes aggály, akkor mindezekben az esetekben közvetlenül az alább megnevezett in- tétézethez (Budapest, V. Nádor-utaza 25.) fordul- junak felvilágosításért, mely azt postafordultával és díjmentesen mindenkinek megadja.

A földmivelésügyi m. kir. Minister ur meg- hagyásából:

Budapest, 1899. évi január havában.

M. kir. állami Rovartani Állomás.

VERESS SÁNDOR dr.,

megyei tisztí főorvos

orvosi rendelője és fogorvosi műterme

Csik-Szeredában

Nagy Ferencz dr. házában.

Rendes orvosi tanácskozási idő naponta délután 2—3-ig. Fogorvosi és fogműtveszi rendelő idő naponta délelőtt 9—12-ig.

Az elismert jó minőségű és gyárt- mányu

Lilium vászon és házi vászon Csikmegye részére egyedüli raktára

BARCSAY K.

női és férfi divatru házába kapható:

Lilium vászon 7 frt 20 kr, házi vászon 5 frt 95 kr, egy vég 23 mtr (vagy 30 rőf), ugyszintén lepedő vásznok a legjobb minőségbe, egy szélybe 60, 75, 90 kr métere.

Eladó bika.

Egy jól fejlődött 2 éves és 3 hónapos bika el- adó csikcsicsói Kovács Mihálynál.

Szám 1136/99.
ülkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csik-szeredai kir. törvényszék mint telek- könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Bocskor Béla végrehajtónak Bocskor Andrásné szül. Juhász Rozália végrehajtást szenvedő el- leni 360 frt tőkekötetés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a csik szeredai kir. tör- vényszék területén lévő Csik-Madéfalva község határáon fekvő az 1881. évi 60 t. cz. 156 § d) p. alapján nem csak végrehajtást szenvedő, hanem a társtulajdonosok Péter Istvánné szül. Olti Juliánna, Juhász Lajos, Juhász Teréz, Juhász Katalin, Juhász Áron és Juhász Istvánné szül. Juhász Rozália jutalékára, s így az egész in- gatlanokra és pedig a csik-madéfalvi 1117. sz. tjkönyvben A 1. rendsz. 594., 595., 597., 599., 600., 602., 603. hrsz. belsőlegre 414 frt, 2. rdsz. 6034. hrsz. ingatlanra 80 frt, a csik-madéfalvi 1265. sz. tjkönyvben A 1-4 rdsz. alatt foglalt ingatlanokból az 1881. 60. t. cz. 156 § a) p. alapján nemcsak végrehajtást szenvedő, hanem társtulajdonosok Ráduly Lajos, Juhász Lajos, Juhász Terézia, Juhász Katalin, Juhász István és neje szül. Juhász Rozália jutalékára is, és pedig az 1. rdsz. 5985. hrz. szántóra 3 frt 2. rdsz. 6524. hrsz. kaszálóra 9 frt, 3. rendsz. 7471. hrsz. kaszálóra 5 frt, 4. rsz. 7472. hrsz. kaszálóra 10 frt. A csik-madéfalvi 250 sztkjv- ben A 1. rdsz. 4451. hrsz. szántóra 7 frt, 3. rsz. 4720. hrsz. szántóra 3 frt, 4. rsz. 4838. hrsz. 4 frt, 5. rsz. 5670. hrsz. szántóra 5 frt, Összesen 540 frtban ezennel megállapított ki- kiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi május hó 20-ik napjának délelőtt 9 órakor Csik-Madéfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatulí fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az in- gatlanok becsárának 10%-át, készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bi- róságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály- szerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Kelt Csik-Szereda, 1899. évi márczius hó 3-ik napján.
Geozó Béla,
kir. tvszéki bír.

Sz. 5032/898.
ülkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csik-szeredai kir. törvényszék mint telek- könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakariás Izsák és Lukács csik-szépvízi lakos végrehaj- tatónak dr. Bocskor Béla m. t. ügyész csik- szeredai lakos végrehajtást szenvedő elleni 1100 frt tőkekötetés s jár. iránti végrehajtási ügyé- ben a csik-szeredai kir. törvényszék területén lévő Csik-Szépvíz község határáon fekvő a csik- szépvízi 317. számú telekjegyzőkönyvben A 1. a. foglalt dr. Bocskor Béla és Bocskor Kálmán nevé- n álló ingatlanoknak az 1881. évi 60. t. cz. 156. §-a p. alapján nemcsak dr. Bocskor Bélát illető telerészére, hanem a Bocskor Kálmán fe- lerész járandóságára, s így az egész ingatla- nokra u. m.: a 2. rsz. 988. hrsz. szántóra 19 frt, 3. rsz. 1057—1060., 1512—1516. hrsz. szántóra 37 frt, 4. rsz. 1096. hrsz. szántóra 27 frt, 5. rsz. 1145. hrsz. szántóra 13 frt, 6. rsz. 1335. hrsz. szántóra 7 frt, 7. rsz. 1605., 1606. hrsz. szántóra 9 frt, 8. 2292. hrsz. kas- zálóra 16 frt, 10. rsz. 4855/2. hrsz. kaszálóra 19 frt, 13. rsz. 6393. hrsz. szántóra 2 frt, 14. rsz. 6583. hrsz. szántóra 2 frt, 15. rsz. 6746. hrsz. szántóra 7 frt, 16. rsz. 7149., 7150. hrsz. legelőre 13 frt, 17. rsz. 7183., 7184. szántó és legelőre 9 frt, 18. rsz. 7246. hrsz. szántóra 10 frt, 19. rsz. 7249. hrsz. szántóra 12 frt, 20. rsz. 7277. hrsz. szántóra 2 frt, 21. rsz. 7332. hrsz. szántóra 25 frt, 22. rsz. 7397. hrsz. szán- tóra 15 frt, 23. rsz. 7523. hrsz. szántóra 8 frt, 24. rsz. 7575. hrsz. szántóra 6 frt, 25. rendsz. 7862. hrsz. szántóra 38 frt, 26. rsz. 8159. hrsz. szántóra 12 frt, 28. rsz. 8233. hrsz. szántóra 16 frt, 29. rsz. 8486. hrsz. szántóra 17 frt, 30. rsz. 8557. hrsz. szántóra 12 frt, s így ösz- szesen 363 frtban, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt in- gatlanok az 1899. évi május hó 26-ik nap- ján d. e. 9 órakor Csik-Szépvíz község há- zánál megtartandó nyilvános árverésen a meg- állapított kikiáltási áron alól is eladatulí fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az in- gatlanok becsárának 10%-át vagy készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyam- mal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt m. kir. igazságügyminisz- teri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat- pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. A csik-szeredai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Csik-Szeredán, 1898. évi november hó 9-ik napján.
Geozó Béla,
kir. tvszéki bír.

Sz. 3856/899.
ai.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye törvényhatóságánál egy ujonnan rendszeresített szolgabírói állás betöltendő lévén, arra ezennel pályázatot hird te', s felhivom mindazokat, kik ezen évi 1000 frt fizetéssel és évi 200 forint lakbérrel javadalmazott állást elnyerni

ohajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz-ben előírt képesítéstüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó év ápril hó 26-ik napjáig annál is in- kább nyujtsák be, mert a később érkező tolyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

Csik-Szeredán, 1899. évi ápril hó 5.

Becze Antal,
alispán.

V an szerencsénk közzé tenni, hogy a helyi piaczon, a takaré- pénztár közvetlen szomszédságában, egy a kereskedelmi bíróságnál be- jegyzett

„Pénzváltó-Bankot”

nyitottunk. A hol mindennemű idegen pénzek, értékpapírok, bel- és külföldi sorsjegyeket napi árjelentés szerint veszünk és eladunk, vagy közvetítünk.

Mindennemű szelvényeket (couppan) nagyon csekély levoná- sal beváltunk.

A piaczon pénzbekajást s minden e szakmába vágó meg- bizást elvállalunk.

„OSZTÁLYSORSJEGYEKET”

mindig készletben tartunk, s megjegyezni kívánjuk, hogy ha a sors- jegyek irodánkban vásároltatnak, a vevőt a postaköltségek nem terhelik. Feleink által vásárolt sorsjegyek számlát nyilvántartjuk, a huzásokat figyelemmel kísérjük, s az esetleges nyereségről a legnagyobb titok- tartással azonnal értesítjük, sőt fizetjük is.

A közelebbi huzás már május hó 18., 19-én lesz, a melyre 1. ad sorsjegy ára csak 75 kr.

A mélyen tisztelt közönség szives jóindulatába ajánlva magunkat

Gál József és Balázs Dénes.

1-3

A löhere-védjegyü kerti magvak a legjobbak!

KAPHATÓK:

Frommer A. Hermann utóda

magnagykereskedésében BUDAPESTEN és minden jobb vidéki fűszerkereskedésben, u. m.: Trohán József Csik-Szereda, Amira János Csik-Szentmárton, Rács és Társa Csik-Karczfalva, Jakab Péter Gyergyó-Ditró stbi.

A magvak kitünő minőség és csiraképesek!

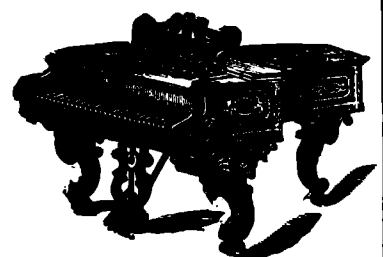
Gazdasági magvakat legelősebben ajánl FROMMER A. HERMANN utóda Budapestben.

Képes árjegyzéket, mintát, ajánlatot, kívánatra ingyen és bérmentve.

Zongorák, pianinok, czimbalmok részletfizetésre.

Ő Felsége által az ezredéves orsz. kiállításán megdicsérve.

Több éremmel kitüntetve.

Schmidt S. és Fia

zongora- és hangszer készítő, zenemű-raktár

Maros-Vásárhelytt.

Külföldi és saját gyártmányu zongorák, mindennemű hangszerek, azok kellékei és alkatrészei.

Mindennemű hangszer javi- tása és hangolása szakszerű pontossággal teljesítettik.

Zongorák, pianinok, czimbalmok részletfizetésre.

Zongorák, pianinok bérbe adatnak.

Zongorák, pianinok bérbe adatnak.

Szám 5891—1898.
tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csik-szeredai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Zakariás Zádig Lukácsné végrehajtható Bogos György s társai végrehajtást szenvedő elleni 80 frt 81 kr tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az árverést csik-szeredai kir. törvényszék területén lévő Csik-Szépvíz határára fekvő az 1981. évi LX. t.-cz. 156 § alapján a Bogos Antal, Bogos Imre és Ambrus Véro tulajdonát képező csik-szépvízi 376. sz. tjkvben A + 864., 865., 866. hrsz. ingatlanra 320 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az Ambrus Véro nevén álló csik-szépvízi 686 sz. tjkvben A + 2052 hrsz. ingatlanra 45 frtban megállapított kikiáltási árban a Bogos Ferencz és Bogos Rózália nevén álló csik-szépvízi 690. sz. tjkvben A + 2256.3 hrsz. ingatlanra 37 frt, a Bogos Ferencz és Szatmári Ferencz Szabeni András, Szabeni Borbára, Szabeni Katalin, Bogos Rózália, Szabeni András, Bogos Antal és Bogos József nevén álló csik-szépvízi 687 sz. tjkvben A + 4663., 4664., 4665., 4666., 4667. hrsz. ingatlanra 196 frtban, megállapított kikiáltási árban a végül a Bogos Ferencz nevén álló csik-szépvízi 373 sz. tjkvben A + 869/2 hrsz. 160 frt, 2963/1 hrsz. 9 frt, 5307/1 hrsz. 4 frt, 5393 hrsz. 5 frt, 5672 hrsz. 5 frt, 4875/1 hrsz. 2 frt, 6956/2 hrsz. 6 frt, 7262/1 hrsz. 5 frt, 8359/1 hrsz. 2 frt, 8516/2 hrsz. ingatlanra 11 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Megjegyeztetik, hogy csik-szépvízi 687 sz. tjkvben A + 4663—4667 hrsz. alatt foglalt ingatlanok 2/3-ad részére Bogos József javára C 1 alatt előjegyzett, ugyiszintén ezen ingatlan 1/3-ad részének 1/4 részére C 6 alatt Bogos Balázs né szül. Bara Borbára, valamint a szépvízi 690 sz. tjkvben A + a foglalt 2256/3 hrsz. ingatlan fele részének 1/4-ed részére özv. Bogos Balázs né szül. Bakó Borbára javára C 1 alatt bekebelezett élethoszignani hasznélvezeti jog ezen árverés által nem érintetik.

A fent megjelölt ingatlanok az 1899. évi június hó 9-ik napján délelőtt 9 órakor Csik-Szépvíz község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság.
Csik-Szeredán, 1898. évi december 24-én.
Geozó Béla,
kir. tvszéki bíró.

Szám 3449—889.

I. ai.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye törvényhatóságánál a segédlevéltárnoki állás lemondás folytán üresedésbe jövén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen évi 560 frt rendes fizetéssel és évi 80 frt ideiglenes megyei segély-pénzzel javadalmazott állást elnyerni ohajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. illetve 13. paragrafusában előirt képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó év május hó első napjáig annál inkább nyujtsák be, mivel a később érkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

Csik-Szeredán, 1899. évi márczius hó 26-án.

Becze Antal,
alispán.

2—2.

Egy okleveles gépész,

ki a vas-fűrés (gütter) kezelését érti alkalmazást kap azonnal; felszerelt okmányok beküldendők és a feltételek megállapodás szerint havi, vagy évi díjazás mellett.

Egy jó házból való fiu

szintén felvétetik gyakornoknak a vegyeskereskedésbe, kellő iskolai előképzettséggel Ágoston Ágostonnál Gyergyó-Csomafalva, u. p. Gyergyó-Alfalu.

3—3

Meghívás.

A hazai szövethetetek központi hitelintézete, mint szövetheteket kötelekébe tartozó Csik-Szentkirály községi hitelszövetheteket 1899. évi ápril hó 23-án d. u. 3 órakor az iskola helyiségében

RENDES KÖZGYÜLÉST

tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghivatnak.

N A P I R E N D :

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 3 tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. Belépés az országos hitelszövetheteketbe.
8. Alapszabály változás.
9. Netáni indítványok.

1898. évi december hó 31-én a tagok száma 100, üzletrészeinek száma pedig 166 volt; az év folyamán belépett 8 tag 8 üzletrésszel, kilépett 9 tag 9 üzletrésszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a község házában kifizésztetett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Csik-Szentkirályon, 1899. április hó 9-én.

Csiszér Albert, ig. tag.
Csiszér Dénes, ig. tag.
Bocskor Dénes, ig. tag.
Hosszu Ferencz, ig. tag.

Balogh Pál, ig. tag.
Kristó Ferencz, ig. tag.
Benedek Dénes, ig. tag.

CSIK-SZTKIRÁLY KÖZSÉGI HITELSZÖVETHETEKZET

VAGYON. Mérleg-számlája 1898. december hó 31-én. TEHER.

Sorszám	Főkönyv lapja	Osztr. értékben		Sorszám	Főkönyv lapja	Osztr. értékben	
		frt	kr			frt	kr
1	1	109	27	1	2	1712	30
2	4	11750		2	3	118	9
3	5	1661		3	6	11110	
4	15	7	20	4	17	5	
5	17	100		5	7	314	26
				6	16	50	
				7	12	80	
				8	13	236	98
		13627	47			13627	47

A Csik-Szentkirály községi hitelszövetheteket

TARTOZIK. Nyeremény-számlája 1898. december 31-én. KÖVETEL.

Sorszám	Főkönyv lapja	Osztr. értékben		Sorszám	Főkönyv lapja	Osztr. értékben	
		frt	kr			frt	kr
1	9	111	99	1	9	348	97
2	13	236	98				
		348	97			348	97

Csik-Szentkirály, 1898. december 31-én.

Az igazgatóság:

Hosszu Ferencz, igazgató. Benedek Dénes, igazg. Csiszér Dénes, igazgató.
Balogh Pál, igazgató. Csiszér Albert, igazgató. Bocskor Dénes, igazgató.
Kristó Ferencz, igazgató.

Jelen mérleg-számlát megvizsgálván, annak egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel mindenben megegyezőnek, a törvény és alapszabályok értelmében készültnek találtam.

Csik-Szentkirály, 1899. ápril hó 9-én.

Kristó László, t. u. b. t.